

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/99/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124341026
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124341026.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobkyne UNIMARCO SK, s.r.o., Malý Cetín 155, IČO: 36 718 874, zastúpenej advokátkou JUDr. Karinou Góghovou, PhD., Eötvösa 14, Komárno, proti žalovaným 1) AGRARIA-SERVICE, spol. s r.o., Mostná 52, Nitra, IČO: 51 135 876 a 2) X. Z., narodený dňa XX. H. XXXX, Y. X, B., zastúpený splnomocnencom Mgr. Františkom Wágnerom, narodeným XX. C. XXXX, P. X, X., o zaplatenie 60 312,71 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Okresného súdu v Nitra s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica zostáva z a c h o v a n á .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 1. októbra 2024 postúpil spor Okresnému súdu Nitra ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „zákon o upomínacom konaní“ alebo „ZoUK“), nakoľko žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote navrhla pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

2. Okresný súd Nitra s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením sporu z dôvodu, že Okresný súd Banská Bystrica nedostatočne skúmal, či odpor žalovaného v 1. rade bol vecne odôvodnený. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že strany sporu sú účtovnými jednotkami, a preto bolo povinnosťou Okresného súdu Banská Bystrica skúmať, či vecné odôvodnenie uvedeného odporu spĺňa kritériá stanovené v § 11 ods. 3 ZoUK, a teda či bolo v podanom odpore uvedené, či bola žalovanému v 1. rade doručená faktúra ohľadom uplatňovaného nároku, akým spôsobom s ňou naložil a či voči nemu uplatňovaný nárok eviduje alebo evidoval vo svojom účtovníctve, a ak ho nie, z akých dôvodov. Z obsahu predmetného odporu vyplýva, že skutočnosti v zmysle § 11 ods. 3 ZoUK v ňom absentujú, hoci bol o tom v platobnom rozkaze poučený. V časti D odporu bolo uvedené, že žalovanému v 1. rade bola

faktúra doručená a uplatňovaný nárok nevedie v účtovníctve, nebolo však uvedené, akým spôsobom s faktúrou naložil, ani z akých dôvodov ju neeviduje v účtovníctve. Ďalej mal Okresný súd Nitra za to, že Okresný súd Banská Bystrica nedostatočne skúmal aj to, či bol odpor proti platobnému rozkazu podaný oprávnenou osobou, a to s poukazom na ustanovenie § 91 CSP. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v prejednávanej veci ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti, a z tohto dôvodu sa zastúpenie v zmysle § 91 CSP nepripúšťa. Splnomocnenec žalovaného v 1. rade vo formulári na podanie odporu uviedol v kolónke „IČO“ identifikačné číslo, avšak v splnomocnení je pri tomto zástupcovi uvedený iba dátum narodenia zástupcu, rovnako aj v texte odporu. Z uvedeného nie je zrejmé, kto je v konaní zástupcom, navyše zo žiadnej listiny pripojenej k odporu nie je preukázané, že by mal tento splnomocnenec vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ktoré by ho oprávňovalo na zastúpenie v sporoch medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Nitra podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 1 ods. 1 ZoUK, tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní, v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona.

9. Podľa § 1 ods. 2 ZoUK, konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 2 ZoUK, na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

11. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) ZoUK, súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný neoprávnenou osobou.

12. Podľa § 12 ods. 1 písm. d) ZoUK, súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor bez vecného odôvodnenia.

13. Podľa § 12 ods. 2 ZoUK, o následkoch podľa odseku 1 musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

14. Podľa § 14 ods. 1 a 3 ZoUK, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

15. Najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že cieľom zákonodarcu zavedením elektronického

upomínacieho konania a na toto konanie určenie jediného kauzálne príslušného súdu pre celé územie SR - Okresného súdu Banská Bystrica, bolo najmä odbremenenie okresných súdov od rozhodovania o množstve podávaných návrhov na vydanie platobného rozkazu, ako aj potreba zrýchlenia takéhoto konania. Okresný súd Banská Bystrica podľa ZoUK rozhoduje o vydávaní platobných rozkazov ako elektronická alternatíva k už existujúcemu režimu vydávania platobných rozkazov upravenému v Civilnom sporovom poriadku. Na rozhodovanie v upomínacom konaní tak nie je príslušný súd určený na základe všeobecnej, prípadne osobitnej miestnej príslušnosti podľa CSP. Z dikcie ustanovenia § 2 ZoUK je zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica je kauzálne príslušný súd na rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených podľa režimu osobitného ZoUK. Zákon tak zveruje prejednávanie a rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa zákona o upomínacom konaní konkrétne určenému súdu.

16. Z uvedeného je zrejmé, že ak je predmetom konania peňažný nárok uplatňovaný spôsobom podľa ZoUK, je na konanie kauzálne príslušný výlučne Okresný súd Banská Bystrica, pričom kauzálna príslušnosť tohto súdu je daná v dôsledku toho, že žalobca sa rozhodol uplatňovať svoj peňažný nárok alternatívnym (elektronickým, zrýchleným, zjednodušeným) spôsobom podľa ZoUK. Kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica na konanie podľa zákona o upomínacom konaní trvá až do momentu skončenia upomínacieho konania, a to zákonom predpokladaným spôsobom. Konceptia ZoUK vychádza z toho, že jedine súd v upomínacom konaní môže rozhodnúť o odpore podanom neoprávnenou osobou alebo bez vecného odôvodnenia [§ 12 ods. 1 písm. a) a d) ZoUK]. „Jedine súd v upomínacom konaní môže posúdiť, či podania strán sporu spĺňajú požiadavky ustanovené zákonom o upomínacom konaní. Ak upomínací súd postúpi vec inému súdu bez toho, aby riadne skúmal a posúdil dôvodnosť postúpenia veci, vec je postúpená predčasne. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, vyjadrí svoj nesúhlas s postúpením veci, ide o dôvodný nesúhlas.“ (9Ndc/8/2024)

17. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že predmetom konania je peňažný nárok uplatňovaný spôsobom podľa zákona o upomínacom konaní, kde na konanie je kauzálne príslušný výlučne Okresný súd Banská Bystrica, pričom kauzálna príslušnosť tohto súdu je daná v dôsledku toho, že žalobkyňa sa rozhodla uplatňovať svoj peňažný nárok týkajúci sa obchodno-záväzkových vzťahov medzi ňou ako prenajímateľkou, žalovanou v 1. rade ako nájomkyňou (nájomný vzťah uzavretý medzi dvoma podnikateľmi v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou) a žalovaným v rade 2. ako ručiteľom záväzkového vzťahu uzavretého medzi žalobkyňou a žalovanou v 1. rade. V platobnom rozkaze, ktorý bol vo veci vydaný, boli žalovaní poučení o náležitostiach odporu a podmienkach odmietnutia odporu v zmysle § 11 ods. 2 a 3 ZoUK.

18. Najvyšší súd konštatuje, že Okresný súd Banská Bystrica sa v prvom rade nevysporiadal s otázkou, či boli odpory žalovaných podané oprávnenou osobou s poukazom na ustanovenie § 91 CSP (v súvislosti s označením zástupcu žalovaných v plnomocenstvách na č. l. 77 a 96 spisu, ako aj v podaných odporoch na č. l. 73 a 92 spisu).

19. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní uvádzajú v podaných odporoch rozsiahlu skutkovú a právnu argumentáciu vo veci, pričom žalovaná v 1. rade v časti D odporu uviedla, že ohľadom žalobkyňou uplatňovaného nároku jej bola doručená faktúra, avšak tento nárok nevedie v účtovníctve, a žalovaný v 2. rade v časti D odporu uviedol, že ohľadom žalobkyňou uplatňovaného nároku mu nebola doručená faktúra a tento nárok nevedie v účtovníctve. Okresný súd Banská Bystrica bol v prípade, ak by mal za to, že odpory žalovaných boli podané oprávnenou osobou, povinný prioritne sa vysporiadať s ich obsahom v zmysle naplnenia ustanovení § 11 ods. 3 a 4 ZoUK.

20. Keďže Okresný súd Banská Bystrica takto nepostupoval a neposúdil, či boli splnené podmienky na odmietnutie podaných odporov, najvyšší súd konštatuje, že pre upomínacie konania zostala zachovaná príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica až do doby, kým nebude preukázané, že splnil všetky zákonné podmienky pre posúdenie podmienok podaných odporov žalovaných z hľadiska naplnenia (nenaplnenia) ustanovenia § 11 ods. 3 a 4 ZoUK. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Nitra predčasne.

21. Úlohou Okresného súdu Banská Bystrica bude preveriť a posúdiť, či boli odpory žalovaných podané oprávnenou osobou, a či majú všetky potrebné náležitosti s poukazom na ustanovenie § 12 ods. 1 písm. a) ZoUK. V prípade, ak nerozhodne o odmietnutí odporu, pripojí do súdneho spisu úradný záznam o tom, či sú odpory žalovaných podané oprávnenou osobou, a či majú všetky zákonom vyžadované

náležitosti.

22. Z uvedeného vyplýva, že upomínacie konanie v danom spore doteraz zákonom predpokladaným spôsobom neskončilo, a preto kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 2 ZoUK zostala zachovaná.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.